

מסורת הש"ס

(א) לעיל כו: (ב) [מולין ה.], (ג) סנהדרין נב, (ד) סנהדרין מז. וי"ט וע"ש ז"ל ר"י אמר רבה בר אבא,

תורה אור השלם

1. ואבלו את הבשר בקליה הנה צלי אש ומצות על מורים יאבקה: שמות יב ה אל תאכלו מפניו קא וקבל מבשל פרים כי אם צלי אש ראשו על קרניו ועל קרבו. שמות יב ט או בשר כי יקח בעור מבית אש והיתה מזהה המוקד בהרת לקנה אומדות או לקנה: ויקרא יג כד ובה אש בתוך פי תחל לזנות את אביה היא מחללת באש תשרף: ויקרא כג ט לא תקם ולא תטר את בני עמך ויהיבך לרעה כחוק אני יי: ויקרא יד יח והוציא את כל הפר אל מבוא המים אל מקום טהור אל שפך הדיש ושרף אתו על עצים באש על שפך הדיש ושרף: ויקרא יד יב

הגהות הב"ח

- (א) רש"י ד"ה קמ"ל וכו' לאפוקי זמירות וזמנים וזמנים ג"כ נראה לפע"ל דה"ל לפניה דרש"י לדעתן קא מפשינן ורש"י ורש"י דה"ל דכ"כ נחמן כה"ל וזמנים לאפוקי זמירות וזמנים דזמירות ממעטין להו מנ"ש וזמנים מדרב נחמן: (ב) תוס' ד"ה ונפשו וכו' קמ"ו בסופו ג"כ בפקד כל שעה דף כ"ו ע"ב:

מוסף רש"י

בקליפי ערלה. קליפי אגוזים וכוונתו שפך הס ככלל פלי ואסורין משום ערלה (לעיל כו). בגמלת. פסח שלם כנה (מולין) (ה). ברמז. אפר סם וכן שמו נלשון ערבי (סח). בגמליס. מין סוד וגרפון (סח). איתו נמנו סוד (סח).

מוסף תוספות

א. שנאפה בו את הפת. מוס' שפ"ג. ב. י"א. ועוד ק"ל מה שריך לאפלוגי מדרבנן אי יש שבה עצים כפת או לא. טס.

כיצד צולין פרק שביעי פסחים

עה

עין משפט
גר מצוה

לקיוהא דפירא. איגוד"ר. טעם הפרי עומד בו שלל הולואו ממנו כלום ואע"פ שהולש מאלו ונתקלקל טעמו מולוא דס שכתו בקרבנו: **הכא ליתא לקיוהא דפירא בעיניה.** שכלעו ללי הראשון: **מוקטפת.** עשויה ככריחים כעין שלנו ויש חלל גדול בין צריח לצריח ונתן השפוד לרוחו וכל הטלה נללה באור

בצין שני צריחים שאין צשרו נוגע בצרול: **לדברי האוסר.** צפרק כל עשה [לעיל כו:] רבי אומר הפת אסורה: **מסוג.** הכא אין שבה ע"ש צפת: **צלי אש.** קרינא ציה וגבי עצי איסורא מיהא ניתסר דהתם לא כתיב מיעוטא: **אאש קפיד רחמנא.** וחוס התנור מולדת אש הוא ואס תמן בו צגד נשרף ונעשה פסח ואש: **חסנו.** נפסח ולא הצדיל אלל חתכו צשנים ושלשה מקומות למהר ללית. אינקרינ"ר צלע"ז: **צרמן.** אפר רותח: **גפסיס.** מין סוד הוא: **מניין.** שידרון משום מכוה ולא משום שתי. ואף על פי שמכוה ושחין שוין בטומאתן נפקא מינה דחצי גריס מכת מכוה משום תחנת אור וחצי גריס מכת מכוה שהוא לקות חוס אחר שלל היה מחמת האור חצי מנטרפין. כהכל שוחטין (מולין דף ה). מפרש: **פסינא של אכז.** מתיכו וורקו לתוך פיה: **סשרף.** כל מיני שריפה משמע מדלל כתיב צאש ונשמוק: **וכ"ש אש.** לשון קושא הוא: **צני אהרן שריפה נשמה וגוף קיים.** הוא צנההדרין (דף כג) כמין צ' שוחטין של אש נכנסו להן בצחוטמיהן: **חמי האור.** רותחין דהוי נמי שריפת נשמה וגוף קיים: **גזירה שוה.** מצני אהרן למה לי מיעוף מהכא ללל מקפינן חבילי זמורות דהא צרוור ליה מיתה יפה ע"ש: **צנין.** אי לאו גזירה שוה הוה **אמינא.** על כהן אש מנע כגון להקיף חבילי זמורות וצנין דלילו שריפת נשמה וגוף קיים לאו שריפה היא וקרא שריפה אלרכה. ואי משום דכ"כ נחמן דבעינן מיתה יפה ה"ל נפיש לה חביליט טובא ירבו לה היסק גדול שתמות מהר: **לא משמע לן.** גזירה שוה דשריפת נשמה וגוף קיים נמי שריפה היא וכיון דשריפה היא אהני דכ"כ נחמן לאפוקי זמורות וזמורות (א): **אלא צאש למה לי כיון דקופינו לרבות כל שריפות: אכז מעיקרו.** שמוציאן אותו מן הקרקע רותח הוא צלל מולדת אש: **ויל הינא דכתיב אש.** וכתב נמי שריפה צהדיה לרבות כל שריפות אתא צתמיה: **הכא.** כיון דכתב שריפה צרישא ומשמע כל שריפות והדר כתב אש משמע דוקא אש קאלמר: על

וגרפו ואפה בו את הפת מהו. תימה לרבי"א מאי קבעי הא קמני סיפא (ב) צישלה ע"ג גחלים דברי הכל מותרת ואפי' למאן דמוקי התם בגחלים עוממות לא גרע חומו מחוס חרס התנור שגרפו ומיך ר"י שאני גחלים שאין חומן צא מחמת השלכות אלל מחמת עצמן ועפרא צעלמא הן אלל חוס התנור שגרפו מחמת חוס שלהבת האצוקה צא שהוא איסור גמור הילכך מיבעי ליה ותימה לר"י כיון דהפת אסור כשאצוקה נגדו וחוס אצוקה אסור ר"א כשגרפו ואפה בו את הפת נמי יהא אסור הפת ופי' ר"י דאפילו כשאצוקה נגדו לא אסור אלל מדרבנן ולא משמע כן צשמעתין וגם לא היה שייך לפלוגי אי יש שבה ע"ש צפת אי לא¹ וצירושלמי דייק כשהפסח נללה צתנור והגחלים תחמו הלל חוס התנור כמו כן מצשלו והוי ללי מחמת דבר אחר ומפרש כי איכא אש האש נולח כח התנור והתנור מנרף חוס הגחלים שלל יתפור: **אין יא אלא שנבוה באש מניין בו.** אע"ג דשחין ומכוח שוין לכל דבר דשחין ומכוח מטמאם צצבוה אחר צשיער לנן וצפשיין מ"מ נפקא מינה לענין לירוף דשחין ומכוח אין מנטרפין: **נבוה בהגהרת בגפסיס בו.** תימה מה בין גפסיס רותח וסוד לחרסו של תנור דלמרין לעיל טעמא דכתב רחמנא ללי אש שני פעמים ה"ל לאו הכי ללי אש קרינא ציה והכא איצטרך סוד וגפסיס רותח ריבויא אלל מאש לא הוה ידענא: **הא לאו הכי בהגהרת אא איקרי אש.** נראה לרש"י צדהו מני למימר גלי רחמנא צמכיה וגמרינן מיניה ולא איצטרך לשנויי צע"א אלל משום לשון אחריו לעיל מיהו תימה אמאי לא משעו לרבי איירי צגחלים לוחשות והכא לא איצטרך לרבותי אלל עוממות דלא איקרי אש כדמוכח צסמוך ו"ל נהי דגמלת דקרא היינו עוממות סתם גחלת דמשנה וצרייתא הוי לוחשות: **באש תשרף לרבות כל שריפות.** דמשך ריבויא הוא דהוה מני למיכתב צאש תמות: **למעוטי אבר מעיקרו.** הקשה ה"ר יוסף ניימא צאש פרט תשרף כלל ונעשה כלל מוסף על הפרט ורבי כל מילי ואפילו אכז מעיקרו דלא דמי לפרט ו"ל דכלל דמשך קאי אפרט כלומר צמה תשרף צאש הלכך לא מרבינן מתשרף אלל דומיא דאש דקאי עילוייה והוי כלל הצריך לפרט דלמרין צפסיי הדס (מולין דף פח): דאין דינן אותו ככלל ופרט ריבויא והקשה רבינו יעקב דארולינ"ש אמאי איצטרך קרא למעוטי אכז מעיקרו הא צשמעתין ליה ממלאצטרך לא מצערו למעוטי שאין שריפת צת כהן דומה צבת מכלל דאין יכול לשורפה צו צאכז מעיקרו דאי יכול לשורפה צו א"כ פשיטא דלא דמיא צבת כיון דיכול לעשות צלל דמייית צבת ואומר ר"י דלא פירכא היא כלל דאיצטרך קרא היכא דליכא אכז מעיקרו דאי צבת: [ועיין מוס' ימותו ו: ד"ה טעמא]

יא א מיי פ"ח מהל' ק"פ הלכה ט:
 יב ב מיי פ"ח מהלכות מאלכות אלויות הל' כב טו"ש י"ד ס' קמב ספ"ד:
 יג ג ד מיי פ"ח מהל' ק"פ הלכה י:
 יד ה מיי פ"ח מהל' טומאת צרעה הלכה פ:
 טו ו מיי פ"ח מהל' סנהדרין הלכה ג:
 ז (מיי פ"ח מהל' מעשה הקרבנות הל' ה):

לעני רש"י
 אגוד"ר. [אגוד"ר].
 חרות חירפות.
 אינקרינ"ר. לחרוק.

רבינו חננאל
 מרנ"א אין צולין את הפסח על האסלה ואם הייתה אסלה מנוקבת מותר. ומכונת לן איבא דמאן דאסר לצלות את הפסח על האסלה וסבר ליה כיון שאין האש בעצמה טובבת אותו אינו צלי אש. תנור שהשיקו בקליפי ערלה שהן איסורי הנאה וגרפו ואפה בו את הפת. לדברי האוסר צליית הפסח באסלה מהו. אמר ליה רב איא הפת מותרת. איני והאמר רבי יוחנן תנור שהשיקו וגרפו וצלה בו את הפסח אין זה צלי אש משום שנאמר צלי אש שני פעמים (ויקרא) טעמא דכתיב צלי אש קרינא (ב"ה). נ"א: למעוטי כי האי גזונא צלי אש קרינא (ב"ה). ושנינן גלי רחמנא בצליית הפסח דלאו אש היא וילפין מינה. אי צבית אש קרינא ורבינו חננאל ונתנו על גבי גחלים רבי אומר אומר אני שוה צלי אש. ורבי אבר רבי גחלת אש היא והתניא מכות אש לי אלא שנבוה באש ופרחה בה נבע הוא שהווא טמא. נכוה בגחלת ברמז כ"ב מין, ה"ל מכוה מכוה ריבה כלומר שיה ושלש הנתוב מכוה לרבות כל מכוה הבאה מחמת אש. מדרבי לגחלת מרבייא וקרא ש"מ דגחלת לאו רובא אש היא. ושנינן כי קא מרביי קרא גחלת של מוכה, אבל גחלת של עץ ודאי אש היא. ואני דגחלת של מתכת אינה אש, והא בת כהן דכתיב בה באש תשרף וא"ר מתנה פתילה האש אבר. ושנינן שאני התם דאמר קרא באש תשרף מדלא כתיב תשרף באש דמשמע אין שריפה עולה לה אלא באש, אלא כתב רחמנא באש תשרף לרבות כל שרפה הבאה מכוה האש ואע"פ שאינה אש בעצמה. אבל פרים הנשרפים דכתיב אש אחר שריפה שנאמר ושרף אותו על עצים באש, אין שריפה עולה לה אלא באש עצמה, למעוטי סוד ורתח וגפסיס ורותח וכו' צצוה בהן. פי' הייא מהרה. ס"א לעיל והוא מהרה. חילקם בלשון אבל הפתרון אחד.

לל תימנא הכי תיקשי אמאי איצטרך קרא דלא דמי צבת כיון שיכול להרתים פמילה של אכז מערב צבת: [ועיין מוס' ימותו ו: ד"ה טעמא]